

s prostovoljci, sovražne postojanke na zapadnem bregu Pozuma, južno-vzhodno od Berata, z uspehom. V poizvedovalne namene naprej potisnjeni oddelki vdrl so do visočin vzhodno od Trepeli.

Vojna na morju.

Potopljeno!

W.B. Berlin, 22. novembra. Ob angleškem zapadnem obrežju je eden naših podmorskih čolnov zopet 12.000 brutto-register-ton potopil.

Oktoberski plen podmorskih čolnov.

W.B. Berlin, 22. novembra. V mesecu oktobru se je vsled vojnih odredb osrednjih sil sknpo 674.000 brutto-register-ton za naše sovražnike rabljivega prostora na trgovinskih ladjah potopilo. S tem se po višajo dosedanj uspehi neomejene vojne podmorskih čolnov na 7.649.000 brutto-register-ton. Šef admiralnega štaba mornarice.

(Op. ur. Od začetka poojstrene vojne podmorskih čolnov bilo je potopljenih: februar 781.500, marec 886.000, maj 869.000, junij 1.016.000, julij 811.000, avgust 808.000, september 672.000, oktober 674.000 tón. ladjinega prostora. Oktoberski plen je vključeval vedno manjšega ladinega prostora za 2000 ton višji nego oni prejšnjega meseca. To je dokaz, da napreduje zmagovito odločilni podmorski čoln!

Novi uspehi.

W.B. Berlin, 23. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Severnem morju dali so 3 parnike in eno jadernico. Eden parnikov je bil iz spremstva sestreljen in je imel municijo naloženo. — Eden nemških podmorskih čolnov je imel dne 30. oktobra v bližini angleškega vzhodnega obrežja boj z angleško pastjo za podmorske čolne v obliki železne velike ladje z enim motorjem. Ladja je bila dvakrat zadeta.

30.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 24. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju: 8 parnikov, 2 ladji na jadre z okroglo 30.000 brutto-register-tonami. Na vožnji v Egipt bilo je več transportnih ladij z vojnim orožjem za angleško fronto v Palestini iz močno zavarovanega spremstva sestreljenih. Med njimi se je nahajal oboroženi ameriški parnik „Villemer“ (2677 ton) s 5500 tonami pšenice na poti v Italijo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

12.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 26. novembra. Vsled delovanja nemških podmorskih čolnov se je v zatvornem okolišju okrog Anglije zopet 12.000 brutto-register-ton potopilo. Med potopljenimi ladjami se nahaja en oboroženi parnik od 6000 ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 27. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču: 20.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajala sta se dva velika, globoko naložena parnika, od katerih je bil eden z municijo naložen.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Grda nehvaležnost.

V tako krasni in zmagoviti vojni proti izdajalski Italiji se je šlo večidel le za slovenske dežele, ki jih je hotel požrešni Lah pod svojo efaltsko krono spraviti. Borili so se v teh zmagovitih bitkah slovenski in nemški ter drugi vojaki naše Avstrije in zveste Nemčije. Vsi so storili

svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost. Vsi so bili tudi enakomerno od cesarja in v uradnih poročilih pohvaljeni. Sredi v tej orjaški borbi za čast in bodočnost Avstrije, ki je pa obenem tudi borba za bodočnost slovenskih dežel, si upajo prvaški listi z najgršim lopovstvom zastrupljati svojo javnost in hujskati proti nemštvu ter nemškemu vojaštvu. To je tako grda nehvaležnost, da bi se jo niti od teh listov ne pričakovalo. Tako čitamo v zadnjem „Slov. gospodarju“:

„Slovinci na fronto, Nemci pa stražijo Ruse. Celovškemu „Miru“ (glasilu pomiloščenega Grafenauerja! Op. ur.) se poroča iz Spodnje Koroške: Samo nemške stražnike nastavljajo pri nas za vojne vjetnike, ki ne razumejo ne vjetnikov, ne domačega ljudstva, in vendar je nujno potrebno, da se morejo stražniki glede vjetnikov razgovoriti z domačim ljudstvom. Zdi se, kakor da se Nemci ravna po pravilu: Pojdite Slovinci na fronto, mi pa bomo že doma opravili. Po vojski pa se bodo mogočno bili na prsi in se hvalili: Kaj vi, mi smo junaki, mi smo zmagali! Tudi na Slov. Štajerskem se nastavljajo na mnogih krajih samo nemški stražniki za vjete.“

V teh vrsticah se sumniči domovini in cesarju zveste nemške vojake, kakor da bi na švindlerski način ostali v zaledju, medtem ko morajo edino slovenski vojaki svojo kri prelivati. To sumničenje v sedanjem času, ko se borimo rama ob rami v krvavih bitkah za obstoj domovine, ni samo podlost, marveč je tudi nevarno za patrijotično čustvo onih vojakov, ki se še niso prodali srbofilskim in rusofilskim banditom. Zato se ne čudimo več nad lopovstvom prvaških listov, marveč le nad potrpežljivostjo naših oblasti!

Nesramni farški hujškač.

„Reichenberger Zeitung“ poroča, da je imel češki poslanec in duhovnik Izidor Zahradnik pred kratkim zborovanje, na katerem je m. dr. dejal: „Kmetje, ako imate žitje, skrbite najprve za se in za svoje sorodnike; ako pride komisijonar, pokažite mu vrata. Proč z vlado! Mi hočemo čisto češko državo! Ako bi se nas izzivalo, bode tekla kri... In ako bi me hoteli moji cerkveni predpostavljeni vstaviti, potem jim vržem svojo duhovniško obleko pred noge...“

Tak je politikujoči far! Zato smo bili vedno proti temu, da bi se politiko v cerkev spravljalo. Politični duhovnik nima nobenega srca za domovino, nobene vesti napram sv. Očetu in katoliški veri! Ljubše mu je veleizdajstvo, kakor pa duhovniška obleka, ki jo grozi od sebe vreči kakor umazano cunjjo... Take politične duhovnike imamo i pri nas!

Kristusovi namestniki?

Češki poslanec pater Zahradnik, po poklicu rimsko-katoliški duhovnik, imel je pred kratkim v državni zbornici prav nesramni hujškajoči govor zoper avstrijsko državo. Eden krščansko-socialnih poslancev ga je vprašal, je-li se ne sramuje kot katoliški duhovnik tako govoriti. Ali kako je mož v duhovniški obleki odgovoril? Pod viharim odobravanjem Čehov je rekel: „Bil sem kot Čeh rojen in pozneje šele sem postal katoličan.“ — Taki nazori se pojavljajo tudi v naših krajih; saj je vendar „Slovenec“ svoj čas pisal, da mu je pravoslavni Srb ljubši nego katoliški Albanec. In ljudje take vrste se upajo danes še nam naprednjakom očitati „brezverstvo“, ti ljudje se upajo božjo hišo v svojo politično gonjo zlorabljati! Ni čuda, ako pri takih razmerah res katoliška vera „peša“...

Kakšne može so volili Čehi v delegacijo?

Pri volitvi v avstrijsko delegacijo dne 13. novembra izvolili so Čehi sledeče svoje zastopnike: dr. Körner, zastopnik pomiloščenega veleizdajalca dr. Kramarja; Klofač, ki se je le zaradi pomiloščenja zamogel umakniti kaznovanju zaradi veleizdaje in vohunstva v prid Srbiji; Striberny, znani za-

grizeni sodrug Klofača; pater Zahradnik, vsled svojih napadov na papeža znani češki duhovniški hujškač; Stanek, vodja agrarne stranke, ki se bori proti vojni s prikrievanjem žetnih zalog; dr. Stransky, največji hujškač proti državi; Habermann, agitator proti vojaštvu; Tomašek, iste stranke pristaša ter Udrzal. — Ze ta imena nam povejo, kakšno stališče hočejo Čehi v delegaciji zastopati: protiaavstrijsko, veleizdajalsko stališče! In s temi ljudmi gredo i slovenski poslanci...

Veleizdajalci.

V avstrijskem in ogrskem državnem zboru so se odkrili naravnost gorostasni in vnebovpijoči slučajji. Z dokazi podprto se je očitalo posameznim češkim vojaškim oddelkom, da so svojo avstrijsko domovino izdali. Ni se šlo samo za znane dogodke v prvi karpatski vojni, tudi ne za gotove slučajje ob Sočini fronti, marveč za veleizdajstvo med našimi mornarji. Najhujši slučaj je ta-le: Češki mornarji na nekem avstrijskem torpednem čolnu so zvezali svoje oficirje, odpluli čez Jadransko morje, se vdali Lahu in mu izročili torpedni čoln. To je tako strahoviti zločin, da bi ga človek nikdar ne pričakoval. Češko in z njim vso vseslovansko rogovljenje je postalo s tem nevarnost za Avstrijo. „Leipz. Nachr.“ pišejo o temu: „Češki vojak izdal je Italijanom začetek majske ofenzive 1916. l. Čeh je bil tisti vojak, ki je kot prvi bil da italijanskem bojišču zaradi veleizdaje ustreljen in večina dezertterjev so bili Čehi.“ List konča svoj članek tako-le: „Govor teh dejstev je tako jasan, da morajo svetovalci cesarja Karla, ki so poštene njegove namene na pot potrpežljivosti obrnili, danes izpoznati, da mora nadaljevanje te politike do razpusta voditi. Spremeniti mora ta položaj edino močna roka, ki združi vse sile, katere hočejo avstro-ogrsko monarhijo.“

Ali veleizdajalce zadene tudi za sluzena kazen. V tem oziru piše „Frankf. Ztg.“: „Nezvestoba zadene marsikdaj tudi lastnega gospoda. Tako so češki oficirji kot dezertterji Italijanom izdali, da je dospel na južni Tirol bavarski alpski kor. Italijani so vsled tega mislili, da se bode od tam prvi sunek izvršil. Vsled tega je Cadorna tam svoje čete nakopičil. Drugi češki oficirji so italijanske čete k neki slabotni postojanki Avstrije v Južnem Tirolu peljali, ki pa je bila medtem ojačena, brez da bi napadali o temu kaj vedeli. Italijani so v obeh slučajih te češke oficirje, ki so jih zapeljali, ustrelili. Ednake plodove je rodilo izdajstvo ob Sočini fronti. Tam so češki dezertterji sovražniku naznanili, da je ofenziva, kakor se je to začetno res nameravalo, določena za 19. oktobra. Gotovi vzroki so prisilili za odmor, ki so ga alarmirane italijanske čete pred Tolminom v stalni pripravljenosti, do smrti trudne, v polsupanju morale prenesti. To pot so izdajalci svoji usodi ušli. Pobegnili so z italijansko armado.“

Tako čaka vsacega izdajalca kroglja ali strik — smrt Judeža... Slovinci se niso pustili v tako veleizdajajoč zapeljati. Čeprav je slovenski poslanec dr. Gregorin v Italijo dezertiral, čeprav so „jugoslovanski“ hujškači skušali i to ljudstvo pokvariti, — slovenski vojak je ostal zvest Avstriji in cesarju. In zvest bode ostal tudi v bodoče, zvest rodni grudi, zvest svojemu vladarju! Veleizdajalci ne bodo nikdar zmagali med slovenskim ljudstvom!

Katoliški škofje — izdajalci.

Čudna so pota božje previdnosti. Ko bi mi pred nekaj časom temu ali onemu katoliškemu škofu najmalenkostnejšo napako očitali, bi nas „katoliško“ (recte klerikalno) stovensko časopisje kar žive požrlo. Niti političnih kaplanov nismo smeli za ušesa prijeti; takoj se je ljudstvo na nas hujskalo, češ da smo „brezverci“. . . Zdaj pa so se časi spremenili in skoraj bo moral „Štajerc“ papeža in škofje braniti pred — klerikalnimi listi. Prvi dokaz: načelnik bivše vseslovanske kle-

Maribor, 24. novembra. V tajni razpravi ste se imeli pred tukajšnje sodnije zagovarjati zaradi zločina proti kalečemu življenju 18 letna trgovska učenka Gizela Fretze in hebamka Mally. Šolarka Fretze je pustila po hebamki Mally že dvakrat posledice svoje ljubezni na prepovedani način odpraviti. Sodnija je obsodila Fretze na dva, hebamko pa na pet mesecev težke ječe.

Igranje z dinamitno patrono.

Maribor, 26. novembra. 52 letni Franc Vogrin, posestnik v Vrangji, dal je nekemu 9letnemu dekletu tri dinamitne patrone, katere je baje poleg železnice v Teznu našel. Eno teh patron dalo je dekletce 10-letnemu Francu Ptačnik, kateremu je pri igranju eksplodirala, ter ga tako težko na prsih in rokah ranila, da je nesrečen deček v bolnišnici umrl. Vogrin je bil vsled tega obtožen prestopka zoper varnost življenja in obsojen na tri tedne strogega zapora.

Rusija, revolucija in mirovna ponudba.

Na Ruskem je zmagala v zadnji revoluciji stranka Leninovih „boljševikov“, to je stranka najstrastnejših socialstov. Ta radikalna stranka je za sedaj premagala vse druge, zlasti pa od Angležev podplačane struje demagoga Kerenskega. Največ simpatij med ljudstvom si je ta stranka pač s tem pridobila, ker je takoj zahtevala premirje in začetek mirovnih pogajanj. Storila je to in morala je to storiti. Kajti rusko ljudstvo se je že davno naveličalo, hlapčevati tujcem in prelivati svojo kri za Angleže ter njih zaveznike. Rusko ljudstvo je izpoznalo, da ne more nikdar proti Avstro-Ogrski in Nemčiji zmagati. Zato in vsled svojih nezaslišanih krvavih in gospodarskih žrtev je prosila za premirje in hoče mirovna pogajanja. Prvo tozadevno poročilo prihaja iz angleškega vira in se glasi: „London, 22. novembra (Reuter): Brezlična ruska brzjavka javlja, da je vlada boljševikov vrhovnemu poveljniku naročila, naj se sovražnim poveljnikom približa s ponudbo premirja (Waffenstillstand), da se odprejo mirovna pogajanja.“ — To poročilo doslej še ni uradno, kajti od tega trenutka ni došla nobena ponudba ne na Dunaj in ne v Berlin. Vsekakor pa izraža to poročilo željo ruskega ljudstva, ki noče biti več vključeno v jarem naših sovražnikov, kateri so obenem sovražniki vsega človeštva.

Za Avstrijo in njene zaveznike bode imela ta ponudba šele tedaj veljavo, kadar bodejo boljševiki v resnici zmagali, to se pravi, kadar bodejo imeli tudi potrebno moč, da premagajo svoje nasprotnike na Ruskem samem in da zamorejo na tej podlagi v resnici sklepati premirje ter zapričeti mirovna pogajanja. To pa do danes še ni doseženo. Danes vlada na Ruskem še pravcata anarhija, vse vrè, vse divja, vse se valja v krvi, vse se trudi, da poveča zmešnjave. Ne pustimo se torej zapeljati od prevelikih nad.

Na vsak način pa smo mi in naši zavezniki, kakor so to avstrijska, nemška in zavezniške vlade opetovano naglašale, pripravljene, skleniti pošten mir, ki bode obenem jamstvo za vso bodočnost. Avstro-Ogrska in Nemčija niso pričeli te vojne, — končati jo pa hočejo na podlagi, ki bode za vedno možnost takega ogromnega preliivanja krvi odpravila.

* * *

Z Dunaja se piše s poučene strani: Predlog o premirju še ni došel ne k vrhovnemu poveljniku avstrijske in tudi ne nemške armade. O tej zadevi tudi ni nobenega drugega kakor Reuterjevo poročilo. Če bi Rusija kaj takega predlagala, bo vrhovni poveljnik v smislu izjav avstrijskih in nemških ministrov predlog razmotril v duhu spravljivi-

vosti mirno in objektivno. Ni skrbi, da bi se takim željam, če se nudi realni temelj pogajanjem, stavile kakršnekoli ovire. Poročilo je zelo verjetno, ker so po vseh poročilih boljševiki okrepili svojo moč in ker tvori v njih programu prvo točko, zahtevati, naj se privede do miru.

Mogoč je le eden vspeh končni vspeh!

7. vojno posojilo naj ga zapečati.

Nikdo naj ne odneha, postane mlačen

v zadnji uri! Naši junaki na fronti

nam nudijo sijajen vzgled najzvestej-

šega izpolnjevanja dolžnosti. Tako

naj tudi sedaj doma nikdo ne manj-

ka s svojim denarjem. S 7. vojnim

posojilom se mora priboriti zmaga v

::: gospodarskem boju! :::

☞ Potem je zagotovljen končni vspeh! ☞

Zato podpiši VII. vojno posojilo!

Za nerazrušljivost Avstrije.

Nekateri češki in jugoslovanski politiki skušajo že dalje časa, navdušeni od panslavistične gonje, razušiti temelje ljubljene Avstrije. Tem je dal načelnik avstrijske vlade ministerski predsednik stvarni in krepki odgovor. Odgovor se glasi po uradnem poročilu iz državne zbornice tako-le:

Ministerski predsednik je na to odgovorjal na jugoslovansko in češko interpelacijo glede izjav ogrske ministerskega predsednika v budimpeštanskem parlamentu. Vitez Seidler je izvajal: Interpelacija poslanca Staneka in tovarišev govori o obljubah, ki da jih je dala avstrijska vlada ogrski vladi. Pač pa je on (vitez Seidler) označil ogrskemu ministerskemu predsedniku stališče avstrijske vlade napram državnopravnim vprašanjem. Bil je moralno obvezan, kajti v madžarski javnosti je nastala bojazen, da bi mogli načrti avstrijske vlade vplivati na ogrske državne pravne razmere. Tembolj sem bil obvezan, ker posamezne avstrijske stranke zastopajo stališče, ki je v nasprotju z integriteto ogrske države in dualističnim ustrojem monarhije. (Poslanec Kalina: Čehi niso nikdar priznali dualizma, ki je bil proti njim nasilno uveden! Zivahni medklici.) Ministerski predsednik izvaja nadalje, da si je stavila vlada dve veliki nalogi. Prva je omogočiti, da vzdržimo v vojni do konca. Druga je, da pripravimo gospodarsko obnovo in nadaljni politični razvoj države. Kar se tiče ustavnega vprašanja, mora vsakdo priznati, da mora vlada v tem oziru biti vestna in previdna. (Zivahni medklici.) Z ozirom na nasprotujoča si mnenja strank ne preostaja ničesar drugega, kakor da ustvarimo pošteno pripravljeno podlago za diskusijo. Pri reformi pa se nam bo brezpogojno držati dveh temeljnih točk. Prvič varovati bomo morali jednotost avstrijske države, in drugič ohraniti obstoječe meje vsake kronovine. Znana so nam stremjenja, ki hočejo spraviti posamezne dele države v rahlejšo zvezo. V kolikor imajo zastopniki tega mnenja resno voljo prispevati k napredku habsburške Avstrije, moramo to prepričanje spoštovati. Programu vlade tako mnenje ne odgovarja. Vlada izhaja s stališča, da bi zrahljanje državnega ustroja

rikalne stranke dr. Šušteršič, deželni glavar kranjski in skozi dolga leta pravi malik klerikalcev, očita javno ljubljanskemu knezoškofu dru. Jegliču, da ga je ta „izdal“, ker ni hotel več po ožindranih njegovih potih hoditi. Dr. Šušteršič torej, ki je šele pred kratkim v Švici zastopal slovenske katoličane, ki je pred par leti na Evharističnem kongresu na Dunaju kakor maziljeni čarodelnik slovensko katoličanstvo zastopal, ta Šušteršič imenuje zdaj torej svojega duhovniškega nadpastirja „izdajalca“. . . Drugi dokaz: Glavni list štajerskih slovenskih klerikalcev, glasilo slovenskega katoliškega duhovnika dra. Korošca, mariborska „Straža“ prinaša v zadnji številki članek „Dr. Stadler iz dal Slovence“. Dr. Stadler je sarajevski nadškof in njemu očita „Straža“, da je Slovence izdal zaradi denarja, zaradi treh milijonov kron. . . Nadškof dr. Stadler, narodni Hrvat, noče od Korošca propagirano „jugoslovansko“ državo in zato ga psujejo nakrat „izdajalca“. . . Kaj bode Jegličev in Stadlerjev kolega knezoškof lavantinski k temu rekel? On se doslej ni izjavil za „jugoslovansko“. Morda pride čas, da bode „Straža“ in njemu očitala izdajstvo. Morda bode pričel kaplan Korošec celo papeža psovati! Ali mariborski knezoškofijski ordinarijat res nima sredstva, da bi take za katoliško cerkev škandalozne izprede preprečil? Ali ne razume nikdo, da se jemlje na ta način ljudstvu vero, zaupanje v katoliško cerkev? Vera z duhovniki gori, vera z duhovniki dolí. . .

Slovenska klerikalna stranka razbita.

Nosila je ime „vseslovenska ljudska stranka“ in nje načelnik je bil svoječasní klerikalni polbog dr. Šušteršič. Mariborski kaplan Korošec, ki ima zdaj vajeta „jugoslovanstva“ v svoji blagoslovljeni roki, pa je izrinil Šušteršiča. Zato je Šušteršič z nekaterimi mu zvestimi možaki razpustil slovensko klerikalno stranko. Obenem je ustanovil neko novo kranjsko „kmetško stranko.“ „Straža“ in „Gospodar“ ga psujeta vsled tega, da je „uskok“, nekateri duhovniki hujskajo proti njemu, kakor da bi bil naprednjak, drugi zopet agitirajo zanj, kakor da bi bil odrešenik. Klerikalne vseslovenske stranke torej ni več! Umrla je na notranji bolezní in „Marijine“ hčerke ter mežnarska društva tavajo okrog kakor razpršena čreda ovc. . . Cela stvar pa ni samo smešna, marveč tudi za zapeljano slovensko ljudstvo nevarna. Pričel se je odločilni boj med Šušteršičem in Koroščem. Ta boj je doslej razbil najmodernejšo slovensko organizacijo — klerikalno stranko. Ta boj se bode pa vodil tudi na gospodarskem polju. Pričeli se bodejo prepirni spori v zadrugah, društvih, posojilnicah klerikalne slovenske stranke. Taki boji znajo dovesti do mnogo večjega poloma, kakor so ga svoj čas doživeli klerikalni „konzumi.“ In tukaj se neha šala, kajti gre se za ljudski denar. Pri polomu „konzumov“ so si znali politični popi pomagati, njih verne ovčice pa so izgubile denar in bile zaprte. To se ne sme več ponoviti; takega zločina ne sme slovensko duhovništvo več na svojo vest vzeti. . . V ostalem pa mora biti slovensko ljudstvo srečno, da je rešeno „vseslovenske“ klerikalne stranke. Tisti klerikalci, ki so hoteli združenje s Kranjci, Srbi, Hrvati, so se že zdaj sprli. In vsa „jugoslovanska“ upanja so splavala po vodi.

Izpred sodišča.

Mati — zapeljivka k tatvini.

Maribor, 24. novembra. Komaj 12 letni Alojz Berger v Sulzu kradel je živila, ki jih je nosil svoji materi. Ker je ta vedela, da so bila živila ukradena, bila je od okrajne sodnije v Mariboru obsojena. Pozneje se je dognalo, da je deček tudi 300 kron denarja ukradel in svoji materi dal. Berger Antonija je bila zadi tega na dva meseca ječe obsojena.